

ח"ס בשמוצ' חמשים דקדוק חכמים, ובחלומים ט"ס רוב לא ימלא בדבדיהם דבר אף ע"י קוטיים יסלמו ויחזקו ומיילא רוחא שמעתא. כהמכרם מתלמודי יוצר משולם. ו"ס כגלגל סתלמודים. ואמר בשמוצ' חמשים. כי מחמשים יכול לחמוד אפי' משמוסם כי אפי' שיחא חולין סלהם לרין למוד ויחמלא לו כמה עניינים בתורה כידוע בדמ"ז: במשום שינה. כי שינה הוא א' הי' במינה ויקרלה חילא ומחא, והתורה נקראה עץ חיים. ובהקבו חמשי' (משלי י"ד) יראת ה' הוא מוסף ימים ובשנה רשעים תקצרה, כי כזה היום נכרה למעשה וסילה למנוחה. ואח"כ מכלן ואילך דלא מוסף כ"י. קראו מוסף מילה על היום כאלו עושה את היום חרות יותר מאשר הוא. וזכו יראת ה' מוסף ימים. הוא מוסף מכלילות על הימים. ושנת רשעים תקצרה, ר"ל ע"מ מה שרשעים ימים על היום כאלו עושה את היום חרות יותר מאשר הוא. והתורה עוד אחרי אשר שינה הוא אהב המטיב במיתה ימים ומיוסם כי כלוחו וזמן כמה בחיים; אחד מששים לשי' מדינתו במחור בין לעוב בין לרע. כי כזה הזיק מהדבק בשינה מחוץ כן מחוץ כי זה אילא ביהודה מדונקת לנזק רבוע. אך הוא רק אחד מששים ולא כלוחו בהחיות מה שלחמך שינה שמתו עטה בשולם וירחית מכל המקומות כענין זה וד"ל. א"כ הכטע בעת שינה אין לו שלימות שלמים רק בבהמה וכמה ממש. מה"כ הזקיקים יותר מוספים שלימות בשנים. א"כ אירפוח שמת רשעים תקצרה מהקצרה ממשי' ימי חיים. ויראת ה' הוסף ימים. כי זה הוא גם בשנים כמו בסקין; במשום שינה. כשהח"ל שכל שינה בשלם שנתם לתוך אורו של אדם יואל כבודו דבור של תורה; במשום שחוק. כי טעול שחוק (בכרות ט"א); והוא הכלל שבבואר בבוהר ר"ח ה' עשה תורה; במשום שחוק. כמ"ס בחלא דבי סורין ב"ה מקבל מעצמו יסורין על ידי עסק התורה שמתו יחסלקו שכל יבכשו מעדתי עולם לתוך עמי: בארך אפי'. כשהח"ל (פסחים ט"ו); כל הכועס חממתו אינו מתקן עד שיבא הקב"ה עליו ויסורין ב"ה מקבל מעצמו יסורין על ידי עסק התורה שמתו שחוק ובהקצרה לטעמו ותולה של תורה שיחא מחמת כמו ידויות בזה שנס יסורין עמלן יחשלו למנוח לרע שנוחם שמקרקן עורו; וזה הוא גם אס הקב"ה שולח עליו ויסורין לתורה; והשדיר לה מחמו. יודע כי גופו לעפר תשוב ונסו לשמים וא"כ למי נחא לעמוד לננוק או להנפש; והשחם בהלקן. ואינו אף לטעמו וגם אינו הולך בגדולות בלימודו רק לומר מעט מעט עד שבוה בקי בן ארבעה עשר שנים יודע התורה כפסח אי' ועי' ויבא סבל; ואינו מתקין עובד לעמוד ר"ל בלימודו רק משום זה שמצין ומקדש בכל מהות ה' הוא. ורלוו' לעמוד כל הימים כי גמול עמי: אחר. כמ"ס בר"ם טירא שפ"ה יאכנו: אזהרה את התוכחות. לשמוע מוחת ולחוכות איש אחר ולכן אהב ורבות לנשן כנים; ובהתרחק מן הכבוד. כשהח"ל אף טוב וחסד ירדאפי. אינו בדחיתו וחס דחיותו; ולא מגים לבו בתלמודו. כמו שאמר חז"ל (פסחים טו); כל המתיר חממתו מתקלקלת ממנו. ולמדו זאת מהלל הוקן שהיה עניו שבגמיה והטפי' טעם ע"י ס"א ע"ס; ונחא בעול עם חבירו ומעמידו על האמת ומעמידו על השלום. ונחא בעול עם חבירו להלכות פנים לשכרתו. כמו שמיניו הרגמח רבא אליבא דרבי וכוונה כמ"ס. ותוספ' שמת דרין עם חבירו ואף שיחה כבוד לו כי דרין עמו ולא עם חבירו לא יחיה שבתה עם חבירו דבריו; רק יעמידו לו ועמידו על השלום; ופתישם לבו בתלמודו. כי כהמי יתקוטע עמו חממו לו כן לא יאמר לו ועמידו על השלום; ר"ל שישקול הסברה בחלוני דק ופלא הסבל מאד; כל האדם כוזב וע"י יאמר איש שוקל. נשן וזכו ח"ס נשן קבלות יקרה; והאומר דבר שואל ומשיב; השם; שומע ומסיף. נשן וזכו ח"ס נשן קבלות יקרה; והאומר דבר כמס' אומר. כי שיי' מתיב כמה קויות ה' מני ר' פלוגי היא. ופסחים זה הולך לשיחוי וזה לשיחוי כידוע; גירלה תורה שהיא נוחת חיים לעושה. ר"ל שאפי' חיותו שמתה נוחת לעושה לז' לה למנוח מערמא כלום רק מאוחזת התורה הכתובים נענין המנוח היא (פסחים

שע"י פרק למ"ד דף י"ד ע"ד): נוחת חיים לעושה בעולם הוא ובעולם כהל. כי כשהתורה דוכנת כ"י כמו שאמר חז"ל; עץ חיים הוא למחוקים בה. כי העולם יס זמנן וגלגל פטורים להכניע במשלות המלכות אך כהל להגלל יאחז בעץ החיים הוא התורה והוא הפלגן לזכר הרע והאורו והסורם ממנה ככוסים מחיים כי היא חיינו והלמוד על דרך זה שחובס מה שמחוק בתורה להגלל על ידי זה מסי' הרע. או הוא עץ חיים לו באמת; והובחית מאושר. ר"ל שיש חובס כסיפוך שעושה להתורה עובד גדולה. כהיות כי היא מונחת בקרן עוית והוא נוחתה. אף שגם בהמשבתו מ"ח הוא מאושר. (ועי' מ"ס לעיל ב"ס מ"א); הנוי כ"י נחא לזקיקים. כי המה כמו הסימן ק"ל במספר אשר המ"ל בעצמו אינו כלום ואפי' אף מהם אינו נמספר אחד. רק ע"י זיכל להיות מספר א' לכמה נרואות מליין. וד"ל; שפרחת הפלאת שינה כ"י. ר"ל אס בדרך זקקת המנח; שעת אחת הייתי מאהך בדרך כ"י. ע"מ בל ללמד שלא יאל אדם מפתח בית המדרש כי אף פעם אחת יאל ופעם ניו המסיח להדיחו מעסק התורה; בספר הטלים ע"י דוד מאך ושרל. ר"ל שינה לו כסף וחסד לרוב ומ"ס הגדיל התורה מסס; שוב לי מורת פק. ר"ל לומר כי כל מה שהלמד והיק עמיד לתוך הכל יאל מפי הקב"ה לשם מסיני וכן גם עתה כל מה שפאדם לומד למען. ועי' ב"ה יגיע לאדם אהבת התורה. ו"ס תורה ס'ן; בהתחובקת הנחה היות. כי דוד אהב (הטלים ק"ט); נה לגלגל דרין. כי כל ספק שנוול לו לאדם אף יתנה ינחא הכל בתורה ואם על סוס יבונן לה יבעל. ו"ס נה לגלגל דרין בכל ועד ועד הייתי אהוב התורה לרע נראות את הדרך אף בה. (ועי' מ"ס לעיל ב"ס מ"א מ"ב ב"ה). ומ"ס ח"כ המתקן מנח אהב. אס תקבל עליך להיות נוסב ע"ס' התורה. והתורה מולידת וחתה ומחלק ע"י או באמת תנחם אותך. ואמר שבהלכך שיחשו שאלמדים מולידת אהבו כמו ויחלק מאך וגו' שפי' שיהו לו עמך והשפי' התבדק סך בההלכך התורה תנחם הותך ויבסי לך עור מאת ה'; המשיח קנינים ע'י. הני' הנוכח כמ"ס גמ' ד' קנינים. ואינו חובס אברהם קנין אחד. והראש מספוק שפירא בדרך אברהם לל עליון קניס כמים וארץ. אינו רלו' שמתל קניס ב"ה קניס ב"ה קניס. ודי לבנין; כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו כ"י. [כ"ס] בית דוד להגאון מ' דוד טעניל ש' תלמיד הארון מאור הגולה המחבר וז"ל. מיהא מספרו דרוש ב' הנה"ה. וז"ל ביארנו על פי מה שמעתי מאדמו"ר הגאון החסיד אור עולם משה"ר ז"ל; הביאר דבר הכתוב. אי' מלך ה' מלך ה' ימלך עליהם ועד. כי נקט בקרא הוא עבר ועמד בסיפך הסדר כי העבר הוא קודם בזמן להרהר ויותר הי' למקטע עבר הוא ועמיד. ואמר בזה כי כך קרא נקט ע"י סדר ההשכלות העולמות בהדרגתן למנוחה למטה כי בעולמות העליונים אשר אין להרע מנחם שמש ככתוב לא יגורף רע בהם מלכותו בזהו אחת מרמזהם הבריאה ועד עתה ולעולם ולזה כינוי מלכותו שמה בירואו הוא: אבנם בעולם העמים הלה הם בעולם שמתא אר"כ"ר קניס בעת שמעוד על הר סיני שפסקו וזכומון או היס גלוי ויחבר כבוד מלכותו סם בעולם הלה אולם בהגבר הרע עד כי כל העמים התקדושים סרו מאחרי ה' וגם אמתו הגם כי ידעו כי מלכותו בכל משלה ע"י' און מעשיו בעו"ה מסכימים לידעתו והוא הכל לסיבת הרע הנלחו. בחוכמו ולזה אינו מדיקטס בהלכת ר"ה ובכן ק"ל שפיר סי' ועשו כולם אברהם אחת לעשות רוזן כלבב שלם כמו שידענו ה' אליהו ששלטן לפיר. והרעו שנעשה כפי ידיעתנו ולא כפי מעשיו. ולזה כינוי מלכותו בעו"ה קרא בתיאר עבר כי בזמן העבר כערס חזא ארס הרלאון ונעשה שפעודו אבותיו כי לו היס יתקן שוב היה נגלה כבוד מלכותו; אולם במקור הרע הכעשו עד לה תקן מעולם כי לו היס יתקן שוב היה היס מקום להרע להגבר עוד על פי הגל ודק לעמיד אי"ה לעת קן חוי נקוט שינוער הרע הכעשו מכל וכל והרשעה בולה כעשן תבלה וזו יתפשט כבוד מלכותו גם שמה. ולזה א' ה' ימלך עולם ועד כי לעמיד יתפשט כבוד מלכותו ע"ס שמה; אולם המה דברי אדמו"ר. וקוטים הם למי שמתקן. עכ"ה (רות חיים):

ר"ע מברטורה הורו ב"ד פרק א הוריות תוספת יום טוב ציונים

כאשר השלים מוסר היענים החל לבאר שניאותם. כי כל מי שישי בו טבע כשר ודם אי אפשר שלא ישעה ויחטא. ולפיכך סידר הוריות אחר אבות"ם. הרמב"ם.

פרק א א הורו בית דין לעבור. שאמרו לעם מותרים
אחס לעשות דבר שחיבים על זדונו כרת:
 והלך היחיד ועשה. מחני' רבי יהודה היא דאמר יחד עשעס
 באוראח ב"ד פטור ואינה הלכה אלא כרבנן דאמרי יחד עשעס
 באוראח ב"ד חייב. ואינו פטור עד
 שיהו העושים ע"פ ב"ד רוב יושבי
 ארץ ישראל או רוב השכנים. ולא
 ב"ד מציאין פה העולם דבר של כבוד
 והעושים על פייהם פטורים: שונג
 על פייהם. לאפוקי היכא שלא
 תלה

מסכת הוריות
פרק א א הורו בית דין לעבור על אחת מכל מצות האמורות בתורה. והלך היחיד ועשה שונג על כרת.
 דמתני' ר' יהודה היא, דס"ל הכי. אבל אף קי"ל כרבנן סוף פירקן דאין כל ב"ד חייבין קרבן באוראחן, רק סנהדרין גדולה כל ע"ל. ודוקא כשהיה ראש ישיבה עמאן. והיו כולן ראייין לכהנהדרין [באקמן ס' ל"א], וטעו סולן או רובן. מיהו בטעמו רובן. דוקא בשחקו המועטים. אבל באמרו המיעוט או אחד מסן להרדוב. עושים אחס, ורבו עליו והתירו. ב"ד פטורים. והעושה חייב תעלה

הורו ב"ד פרק א הוריות

הורו ב"ד וידע אחד
סקן ששעו יחי' ע"פ
היה וז"ל פל"ג ע"פ
ב"ד וידעו ששעו. ג' פ"ג
מ"ב ויקח חנה ע"פ:

שנויי גוסהאות

ועשה פטור. ג' ויבט"ק
ובט"ק ובבט"ק. והרי זה
פטור. מפני שהלכה ככ"מ
.. שנחלה. והוא ראי
להוראה נכ"מ ומכ"מ
שהוא ראי. כ"ד
שראי. כ"מ. כ"מ. כ"מ
ראו להוראות. ב' ור'
אלי"ט. אומר. וכלי כ"מ
אל"ט כ"מ. ד"ו. ובכ"מ
ובכ"מ. ויבט"ק. ור'
אל"ט. ור'. ע"פ כ"מ. ור'
וכ"מ. חומי. תע"ט. הסמ"ס
לספרו דברים חמ"ס חל"ד
מ"א כ"ז (ד"ס).

תוספת הרשיים

וסלק טוב פ' וכל מי
שעבר יבא קרבן יחיד בין
שהיה העושה מכל' או
מש"ר. העם וכל מי של
ישנה אינו חייב כלום כ"כ
הרשב"א. וקדמונה לז"ח
המסכתא. ברע"ב ד"ח
בין שלל עשו מ' הוא
פטור כו'. כדברי הר"ט
מפורש גמ"ס ר"ט ע"ק
י"ב מהלכות שגגות וז"ל

שחייב פטור משנחלה
הקצוה לכל הכ"ד חייבין
להביא מן הכלל אם העלו
רוב הקול אפי' שגג' צ
בעמל לא עשו מעשה. לפי
שהוראה תלויה בבית דין
והמעשה נקבל ולא הולך
הכ"ד (נכ"ל ר"ז ע"פ שגג'
ב"ר קן ל"ט):

תוספות רעק"א

א [אות ב] כשגגה
התולה בעצמו חייב.
ולדון קדי"ל דייחיד
שעשה בהוראת כ"ד חייב
נ"מ ולא מצטרף בשגגה
זו עם הקהל לשני' רוב
להחייב כפר העלם
דברוכן אם רוב הציבור
עשו ג"כ בהוראת כ"ד
אין זה שידע ששעו
ועשה מצטרף עמו וחייב
קרבן כ"ע: [ב' אות]
ג' ברע"ב ד"ח ר"ש כיון
שששש. ברש"י כתב
ד"ר' מ' ד"ח שששש
בהוראת כ"ד פטור. וכ"כ
תוס' שכתב ד"ר צ"ג ע"א
ד"ה ה"ג אבל ל' הרע"ב
כיון דשששש כ"ו לא
ששש כ. וגם שש"ס
הרע"ב הלכה כ"ר"א והא
אין קי"ל יחיד שעשה
בהוראת כ"ד חייב כ"ש
הרע"ב מ"א אי"ב לא נ"מ
כלל כפלונתא זו ומה
ספק היה אם סקרי
תלה בב"ד חייב. ולוח
נראה דהרע"ב לא אי"ב
כרש"י תוס' אלא אי"ב
מצי סבר דיוח' שעשה
בהוראת כ"ד חייב.
אלא דיה דוקא בלא עשו

עד כחל מזרים וכו' דמלכא חמת עד כחל מזרים ל"ל חלל כ"מ
הכי טאל דלקרי קהל חלל הכ' [דבח"ל] לא לקרי קהל. ומ"ט
הר"ב או רוב השכמים וכו' דהכי (ויקרא ד') ואם כל עדת
ישראל ישנו ונעלם דבר דהיינו שהורו בית דין לעבור. הקהל
ועשו. מטעם חלוי בקהל ורובו ככולו

כ"מ. ומ"ט ולא בית דין מביאין לא
מטום דס"ל כ"מ דסוף פרקין חלל
לכור מביאין כ"ר' דהתס. ומטום
דבשביל הוראה הכ"ד מביאין ספיר
קאמר כ"ד מביאין. וכן הרמב"ם
כ"פ י"ב מהל' שגגות כתב כ"ד
מביאין חלל" פסק דלכור מביאין פירש
הכ"מ כ"מ: או תלמיד והוא ראי
להוראה וידע ששעו. ומסקין בגמרא
דאי ראי להוראה לא לריכ"א דמה לי
הוא מה לי אחד מהן חלל חלל מטעם
יחידה קמ"ל דאפילו גמיר ולא סביר
סביר ולא גמיר ששעו ראי להוראה
אש"ס חייב ומסיים הרמב"ם כ"פ י"ג
מהלכות שגגות אבל אם היה עם
הארץ הרי זה פטור. שאין ידעתו
ב"ד חורו בית דין. ועשו רוב לכור על פיהם. רש"י: [רבי אליעזר חומר וכו'. כתב הר"ב והלכה ככ"א וכ"כ הרמב"ם

ב"ד חורו בית דין. ועשו רוב לכור על פיהם. רש"י: [רבי אליעזר חומר וכו'. כתב הר"ב והלכה ככ"א וכ"כ הרמב"ם

תלה בהוראת כ"ד כגון שהורו כ"ד שחלב מותר. ונתחלק לו
חלב בזמון וחללו. כזה חייב שהרי לא על פי בית דין חלל:
בין שלא עשו. כ"ד עלמון מטעם ע"פ הוראתם הוא פטור
וכן חייבין ש"ד חן מביאין קרבן חלל על שגגת הוראה שהעשה
חלוי בקהל וההוראה כ"ד: דרי זה
חייב מפני שלא תלה בב"ד.
והע"ג דמו"ד הוא זה. שהרי ידע
ששעו ואלע"פ עשה כדכריהם ומזיד
לאו כר קרבן הוא הא חלל חלל בגמרא
שהוא שגג שחב מטעה לעשות ע"פ
כ"ד ואפילו ידע כן ששעו זה הכלל.
לחטויי מצעט בהוראה שאין דרס
לעשות ע"פ הוראתם ועבד בהוראתם.
אלא מפני כדמיה לו בדעתו כזה
מותר. ה"ז חייב: ב' ר"ש פומר.
מ"יון שפסטה הוראתם כרוב לכור:
ר' אליעזר אומר ספק. הואיל והיה
לו לשאל כלל עת על דברים כמתדעו
ומטום

פיהם). בין שעשוהו ועשה עמהון. בין
שעשו ועשה אחריהן. בין שלא עשוהו
ועשה. פמורה). מפני שהלה בבית דין.
הורו בית דין וידע אחד מהן שמעו אי
תלמיד והוא ראי להוראה. והל"י ועשה
על פיהן. בין שעשו ועשה עמהון. בין
שעשו ועשה אחריהן. בין שלא עשו ועשה.
הרי זה חייב. מפני שלא תלה בבית דין.יא.
זה הכללי). ההתולה בעצמו חייב. והתולה
בבית דין פטור: ב' הורו בית דין. וידעו
שמעוהו. וחורו בהן. בין שהביאו כפרתן.
ובין שלא הביאו כפרתן. והלך ועשה על
פיהם). רבי שמעון פומר. ורבי אליעזר

בין שעשו ועשה עמהם בין וכו'. וז' ואל"ל זו קהני. גמרא:
מ"יון שפסטה הוראתם כרוב לכור:
ר' אליעזר אומר ספק. הואיל והיה
לו לשאל כלל עת על דברים כמתדעו
ומטום
חבר

יבין תפארת ישראל יבין

ידע ששעו כ"ד. לאפוקי ע"פ שאין ידעתו ידעה והוא א"י [שם]:
(י) לז"ח התלמיד: (יא) ח"ף דהי מזיד הוא, ומזיד פטור מקרבן [ויחי'
מ"ד]. י"ל דמיורי בספר דמזיה לשמוע למהרהרין, ח"ף כבידוע
שטועין: (יב) לחטויי מו' מירכו לבעט בהוראת סנהדרין, ור"ק כזה
סבר שדון הורו, ועשה על פיהן. אש"ס חייב, מדלל חלה כ"ד,
רק בדעתו: (יג) ועשו רוב לכור על פיהן: (יד) מדע לזן חל"כ
שענו בהוראתן: (טו) שלא ידע שמזו כ"ד: (טז) מדתשפטה
ככר הוראתן כרוב ישראל, לא פסע:

דח"ל

חייב כזה א"כ פשיטא דבר ב"ד לא קאי על כה"ג. מטא"כ לרב דמסור
בעי קרא. וכ"ו אי יחיד שעשה בהוראת כ"ד פטור. מטא"כ להלכת
דחייב. וא"כ בר קאי אף אי כל יחיד ויחיד ה"י חייב עכ"ל ברוב ציבור
כ"ד מביאין פר א"כ שוב פטילא אף לבבדת ר' יוחנן בעי קרא דאין ב"ד
מביאין פר ואינו מצטרף. ואש"ס כן אפ"ל כדעת הרמב"ם: וד"ק ספק
של התוס' אי כרוב ציבור כ"ד מביאין פר. יעו"ל בקרב אורה דאש"ס לח
מלקמן ר' ב') דקאמר תפשיט הא דבעי רמב"ה. ואי ניטא דב"ד מביאין
פר. א"כ שוב לא נוכל לספסוף בלל דלא ידעינן הדיוק אהי קאי או על
כ"ד שיביאו פר או על כל אחד ואחד שיביא כשבת ושעירה. והנראה
דאפשר לפרש דהדיוק הוא דוקא על פר משום דאי על כשבת ושעירה
א"כ ה"ל לשנות בבא זו במתני' משום דמיוקא לא ידעינן לל דאפשר
דהב"ד יביאו פר. אבל אי כ"ד מביאין פר שפיר נכלל ברישא דמתני'
וחיו בכלל הורו שוגגין ועשו שוגגין אף בכה"ג. והס"י דמפרש לקמן הדיוק
על כשבת ושעירה היינו משום דס"ל בפסיפות דאין מביאין פר אבל אי
ניטא דמביאין פר שפיר יש לפרש כ"ל: שם במשנה ב"ן שעשו ועשה
עמהון. התוס' נסתפקו אם כ"ד עצמן חייבין בכשבת או שעירה, ויעו"ל
בקרן אורה שחמם על הספק דבי בשביל שעשה יחיד עמהם הם לא יביאו
דמה אלו עשו הם בעצמם בוראי חייבין יעו"ל. ואני חסד עליו דילמא
כל אחד ואחד מהם רינו כשאר יחיד שעשה בהוראת כ"ד משום דכל אחד
ואחד מהן עשה בהוראת כ"ד הנשארין. ומאין פשיטא ל"י דאלו עשו הם
בעצמן חייבין. דאינו דומה לעמא באומר מותר משום דאיכא בהוראת
כ"ד הנשארין. אמרו אני תמה לאידך ניטא דהא סוכה מיטא דמתני'
דמפרשין דקתי' דידע אחד מהם ששעו ועשה חייב א"כ דוקא בירע ששעו
אבל בלא"ה פטור אף דהוא מהב"ד דקתי' אחר מהן. אלא דגם על
כל אחד ואחד מהב"ד דינן כיהודי שעשה בהוראת כ"ד. אי"כ מאי נסתפקו.
וצ"ע. שוב ראיתי בתוס' (שס"ו ב') ד"ה תנא משנה יחידה דנראו דמירישו
דאחד מהן אינו מהב"ד רק מהקל. יעו"ל ש בקרן אורה דכתב דגם
מהרמב"ם נראה דמפרש כן. וא"כ אש"ס. אמנם תמה מלקמן (ג' ב') דמכתב
דהיינו מהב"ד. ומהרמב"ם איקראה כלל להסתיין יעו"ל (כה"ל א' וכה"ל ב') וצ"ע:

בא"י. אש"פ"י שאין רק שצט אחד או רוב, או שעשו רוב השכמים
כיושבין בא"י אש"פ"י שאין רוב הקהל שצ"א [ומשם ואפ"ס, ששעו
אחד נחשבו לדבר זה]. בכל אלו העושים פטורים, וב"ד חייבים פר
העלם דבר של לכור. חלל יחיד שעשה ע"פ הוראת כ"ד, חייב חטאת
[שם: ד] לאפוקי הוכח שלא תלה על פי הוראת כ"ד. כגון שהורו
כ"ד שחלב מותר, ונתחלק לו חלב בזמון וחללו, חייב, שהרי לא
ע"פ כ"ד חלל: ה) הסנהדרין: ו) א"י מהצבור: ז) רק הורו ק':
ח) והלכה לא מקרי שוגג: ט) ר"ל אחד מהצבור שהיה ראי להוראה,

שלא תלה בהוראת כ"ד כו'. כגמרא אפילו בזה דרב אמר פטור
ור' יוחנן אמר חייב. וחלכה כר' יוחנן. ויעו"ל בשם דקאמר מודה רב
שאנו משלים לרוב ציבור דאמר קרא בשגגת עד שיתו כולן בשגגה אחת.
ועו"ל תוס' שנסתפקו ברוב ציבור שחממו כה"ג או כ"ר חייבין. והקרן
אורה נקשה דאם כ"ד פטורין א"כ מה"י יצטרף. והנראה דמיקתא הוא
דאפשר דמחאי קרא אש"פ"ס אף דרובם הם בשגגה זו. עכ"ל בכלל העם
נכלל נמי כ"ד כראמר לקמן (ה' ב') ואי לכל העם חוי' עד דעבדי כ"ד
כו'. א"כ בכלל העם נכלל נמי כ"ד. ויצטרף שיהא שגגת חב"ד והציבור
שוה. דחיינו העלם דבר. וא"כ נ"ו נכלל בדברי הנמ' בהא דמורה רב.
דלולא זה ה"י כ"ד חייבין פר ברוב ציבור ויחיד ה"י משלים ג"כ. רק
משום דהיי קרא יחיד אינו משלים וגם הב"ד פטורין ברוב ציבור. וגם
הא דס"ד דהב"ד יחיד חייב אף דלכאורה לא נזכרו בהוראתן כלום כיון
דנתחלק לו א"כ גם בלא הוראתן ה"י מתחלף. והא דמפרש רב אינו מחמת
הולה בב"ד כפי הנראה לכאורה מרש"י דאיך הוי זה תולה בב"ד רק
נראה עמו משום דלא הוי שב מדיניתו. וא"כ ל"ש זה לכ"ה. (נדחק
לומר דלולא הוראתן ה"י מדרקק ביותר ולא ה"י מתחלף). נראה דה"י
אפשר נזכר דנתוס' כזה שלא יהא לו כפרה דלולא הוראתן ה"י מביא
כשבת או שעירה ועו"ל הוראתן א"י להביא משום דאינו שב מדיניתו. לכך
ה"י אש"ל דב"ד חייבין ברוב ציבור וגם יחיד ושלים. מטא"כ ל"י יוחנן
דהייב להביא כשבת או שעירה אין שום סברא דב"ד יביאו. ולכך קאמר
המורה רב אבל ל"י יוחנן הוא פשיטא ויא"צ קרא כלל. [משא"כ אם ניטא
ה"י אש"ל דב"ד חייבין ברוב ציבור וגם יחיד ושלים. מטא"כ ל"י יוחנן
להקין אורה שדרקק א"כ בקוצר על הרמב"ם. ובאש"ס למאי דמוסר יחיד
חייב שוב ל"ש ס"ד ה"ל. ע"כ נראה דהרמב"ם פירש הא דס"ד דהב"ד
יביאו מהספק שכתבתי במסגרת דגמ"ס שיתחלף משום שלא דרקק כ"כ
והא דר"י יוחנן פשיטא ל"י היינו משום דכרי יחיד שעשה בהוראת כ"ד
פטור. א"כ חייבא דפר בב"ד היינו משום דכל א' פטור. וכיון דר"י יוחנן

סקרי חלה בב"ד הוא משה וב"כ הראב"ד בחשנות:

הורו ביד שונגין מיה
מדין ועשו שונגין מיה
שם פי"ג ה"ו כמ"ג שם
שונגין ועשו מדין מיה
וישאלו כלל מיה ה"ה מיה
ומ"ה שם ה' ה' הורו ביד
דברי ר"ט ע"י וינמלי מיה
ה"ה ופי"ג ה"ב שנים עשר
שבמים ט"ו ובע"ז מביאין
ט"ו מיה שם פי"ג ה"ה
רש"א י"ג פרים מיה ה"ה

אמר רבי יוחנן ד"ג וצמסקנה לא קאי אלא חי איכה כולם
הי"ח הוראה. אי לא לא. והיינו דתנן ואמר להם טועים אתם
דאי לא אמר הכי כיון דכולם היו בני ישראל והיינו דתנן
מופלא של ב"ד שם. ואפילו היה מנינם שלם. ר"ל שבמים
ואחד. הרמב"ם. וטעמא בגמ' מפני
מה [אמר] הורו בדבר שהלדוקים
מודין בו פטורין [כדפירש הר"ב לעיל]
מפני שהיה להם ללמוד ולא למדו.
לא היה מופלא של ב"ד שם נמי
פטורים. מפני שהיה להם ללמוד ולא
למדו: או זקן שלא ראה לו בנימין
וכן העתיק הר"ב גם הרמב"ם
בפירושו. אבל בחבורו (פי"ג הלכה
א' מה"ש) כתב או זקן או שלא ראה
בנים וכן בכרייתא פרק ד' דסנהדרין
דף ל"ו. אין מוסיפין בסנהדרין
זקן וסרים. ומי שאין לו בנים.
והעתיק הרמב"ם בפ"ג [הלכה ג']
מהלכות סנהדרין. וכתב זקן מופלא
בשנים. ובפירושו רש"י זקן ששכח
כבר לער גידול בנים ואינו רחמני:
עד שהיו כולם ראויים להוראה.
פירש הר"ב שנאמר בסנהדרין והתילצו
שם עמך. עמ"ש בזה במשנה ה' פ"ד
דקדושין [ד"ה ולא] דלמסקנה מונשאו
אתך נפקא: מביאין פה. רבי מאיר
כדאית ליה. ור' יהודה כדאית ליה.

ואחד מהן שמעו. ואמר להן מועין אתם.
או שלא היה מופלא של בית דין ששלא.
או שהיה אחד מהן גר. או ממור. או נתין.
או זקן (שלא ראה לו בנימין). הרי אלו
פטורין שנאמר כאן עדה. ונאמר להלן
עדה היא. מה עדה האמור להלן. עד שהיו
כולם ראויין להוראה. אף עדה האמורה
כאן עד שהיו כולם ראויים להוראה. הורו
בית דין שונגים. ועשו כל הקהל שונגין.
מביאין פה. מוידין. ועשו שונגין (מביאין
כשבה ושעירה לה). שונגין. ועשו מוידין (לו).
הרי אלו פטורין (לו). ה' הורו בית דין. ועשו
כל הקהל או רובן על פיהם. מביאין פריש.
ובעבודה זרה) מביאין פה ושעיר (אם).
דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר שנים
עשר שבמים. מביאין שנים עשר פרים (אם).
ובעבודה זרה מביאין שנים עשר פרים
ושנים עשר שעירים. רבי שמעון אומר
שלשה עשר פרים. ובעבודה זרה

הוא אומר זו עבודה זרה. וכתוב אתם (שם פי"ו) והיה אם
מעני העדה נעשה לשננה ועשו כל העדה פר בן צקר אחד
לעולה וגו' ופעיר עזים אחד להמתא. ור"מ סבר האי ודקריבו
הקהל פר האמור בויקרא בשנת שאר עבירות. וכן ועשו כל
העדה פר ושעיר האמור בכלל לך בשנת עבודה זרה. הקהל
שהורה בלכד הן המביאים אותם. והן ב"ד הגדול: י"ב שבמים
מביאין. דסבר ר"י כל שבט ושבת אקרי קהל שנאמר (ד"ה
ב') ויעמוד יהושפט בקהל יהודה: י"ג פרים. דסבר ר"ט
שאלו ב"ד שנגנו בהוראה מתכפרים בפריש ושעירים של השבטים
(ע"י גמ' ד"ה ע"ב ופי"ג (אהבה אהב).

שמעו ופי'. להאמר קרא (ויקרא ד') ואם כל עדת ישראל ישנו
עד שהיו כולם מסכימים בשננה: מופלא של ב"ד. הגדול
שכחן ראש הסיבה: זקן שלא ראה בנימין. אינו ראוי לדון
דיני נפשות שסממו שהוא חזקו ולא ירחס: ונאמר להלן עדה.
ושפטו העדה: מה עדה האמורה
להלן וכו'. שנאמר בסנהדרין (גמדר
י"א) ("והתילצו שם עמך. בדומין
לך מיוחסין כמותך. פרט לגר ולנתין
ולממור. שאין ראויין לימטת
בסנהדרין: מוידין. שידעו ב"ד
שהדבר אסור: פטורים מקרבן
צבור. דמויד לאו בר קרבן הוא.
והעושים שונג. מביאים כשבה או
שעיר חטאת יחיד: שונגים ועשו
מוידין אלו ואלו פטורים. ב"ד
פטורים שהרי לא עשו הקהל מפי
הוראה ולא תלו מעשיהם בב"ד
שהרי ידעו שב"ד טעו. וכל העושים
פטורים. שהרי מוידין הן ומויד לאו
בר קרבן הוא: ה' ה' מביאין פה.
האמור בויקרא והקריבו הקהל פר:
ובעבודה זרה מביאין פה
ושעיר. ואם הורו להחיר באיכור
עבודה זרה. מביאים פה ושעיר
האמור בפירוש בלח לך. וכי תשנוגו
תעשו את כל המצוות האלה. מזה
שהיא שקולה כנגד כל המצוות.

הוא אומר זו עבודה זרה. וכתוב אתם (שם פי"ו) והיה אם
מעני העדה נעשה לשננה ועשו כל העדה פר בן צקר אחד
לעולה וגו' ופעיר עזים אחד להמתא. ור"מ סבר האי ודקריבו
הקהל פר האמור בויקרא בשנת שאר עבירות. וכן ועשו כל
העדה פר ושעיר האמור בכלל לך בשנת עבודה זרה. הקהל
שהורה בלכד הן המביאים אותם. והן ב"ד הגדול: י"ב שבמים
מביאין. דסבר ר"י כל שבט ושבת אקרי קהל שנאמר (ד"ה
ב') ויעמוד יהושפט בקהל יהודה: י"ג פרים. דסבר ר"ט
שאלו ב"ד שנגנו בהוראה מתכפרים בפריש ושעירים של השבטים
(ע"י גמ' ד"ה ע"ב ופי"ג (אהבה אהב).

ראשון לציון

במשנה או זקן בלא
לאה (לו) בנים ט' וכלים:
ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה'
ט' כל שטע ושטע אקרי
קהל כיון עיין וכלים:

ד [אות ז] במשנה
שונגים ועשו מוידין
הרי אלו פטורים קשה
לי הוא הי"ח לפיכך
גם בזה מביאין כשבה
ושעירה כגון שהיו
פטורים שידעו שהב"ד
הורו שלא כדון כי ידעו
הלאו אבל לא ידעו
הכרת דלא מקרי עשו
עפ"י ב"ד לחייב פה
דחא ידעו שאסור בלאו
לעשות בן ומביאין
בשבה ושעירה דהוי
שונגים כיון דשננו בכרת
בדק"ל פי"ו דשבת ר"ס
פ"א בר"י דשגג בכרת
אעפ"י שהיו בלאו
חייב קרבן. וכן לר"ל
שם שכתב שידעו
השעה כמ"ש תוספת
שם ופי"ג: [אות ז]
תי"ד ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה'
לא קאי. היינו הפ"ד
כיון שהיה הפיטום
מרכיבים בראשם כאלו
מפרישים להדיא.
ולמסקנה אפבשתקו מיה

וכו' פטורים. פירש הר"ב דמויד לאו בר קרבן. ולכון רש"י
דאם כל עדת ישראל ישנו כתיב דבעינן שונגים בבית דין:
ה' שנים עשר שבטים מביאין. כתב הר"ב דסבר ר' יהודה
כל שבט ושבת אקרי קהל שנאמר ויעמוד יהושפט בקהל יהודה.
ובגמרא [דף ה' ע"ג] מתקיף דלמא שאני האם דהוי [נמי] בנימין
אלא מדכתיב (נראה מ"ח) ויאמר אלי וגו' ונתתיך לקהל עמים
ומאן אינויליד ליה בנימין. וליכא למימר דהכי קאמר דלכי
מתיליד בנימין הוי בנים עשר שבטים קהל. דל"כ ביושפט
חע"ג דהוי תרי אחאי אקרו קהל. ואל"ת י"ג שבטים הוה ליה
למימר דהא איכה מנשה ואפרים. לא קשיא דמסקינן בגמרא [דף ו' ע"ג]
ללא נירמ על עם אחיהם יקראו בנחלתם אלא לנחלה.
ובדגלים ונשיאים לחוק כבוד לדגלים ונשיאים: רש"א י"ג פרים.
פי' הר"ב שאלו ב"ד מתכפרים וכו' דבוקריבו הקהל

הוא אומר זו עבודה זרה. וכתוב אתם (שם פי"ו) והיה אם
מעני העדה נעשה לשננה ועשו כל העדה פר בן צקר אחד
לעולה וגו' ופעיר עזים אחד להמתא. ור"מ סבר האי ודקריבו
הקהל פר האמור בויקרא בשנת שאר עבירות. וכן ועשו כל
העדה פר ושעיר האמור בכלל לך בשנת עבודה זרה. הקהל
שהורה בלכד הן המביאים אותם. והן ב"ד הגדול: י"ב שבמים
מביאין. דסבר ר"י כל שבט ושבת אקרי קהל שנאמר (ד"ה
ב') ויעמוד יהושפט בקהל יהודה: י"ג פרים. דסבר ר"ט
שאלו ב"ד שנגנו בהוראה מתכפרים בפריש ושעירים של השבטים
(ע"י גמ' ד"ה ע"ב ופי"ג (אהבה אהב).

הוא אומר זו עבודה זרה. וכתוב אתם (שם פי"ו) והיה אם
מעני העדה נעשה לשננה ועשו כל העדה פר בן צקר אחד
לעולה וגו' ופעיר עזים אחד להמתא. ור"מ סבר האי ודקריבו
הקהל פר האמור בויקרא בשנת שאר עבירות. וכן ועשו כל
העדה פר ושעיר האמור בכלל לך בשנת עבודה זרה. הקהל
שהורה בלכד הן המביאים אותם. והן ב"ד הגדול: י"ב שבמים
מביאין. דסבר ר"י כל שבט ושבת אקרי קהל שנאמר (ד"ה
ב') ויעמוד יהושפט בקהל יהודה: י"ג פרים. דסבר ר"ט
שאלו ב"ד שנגנו בהוראה מתכפרים בפריש ושעירים של השבטים
(ע"י גמ' ד"ה ע"ב ופי"ג (אהבה אהב).

הוא אומר זו עבודה זרה. וכתוב אתם (שם פי"ו) והיה אם
מעני העדה נעשה לשננה ועשו כל העדה פר בן צקר אחד
לעולה וגו' ופעיר עזים אחד להמתא. ור"מ סבר האי ודקריבו
הקהל פר האמור בויקרא בשנת שאר עבירות. וכן ועשו כל
העדה פר ושעיר האמור בכלל לך בשנת עבודה זרה. הקהל
שהורה בלכד הן המביאים אותם. והן ב"ד הגדול: י"ב שבמים
מביאין. דסבר ר"י כל שבט ושבת אקרי קהל שנאמר (ד"ה
ב') ויעמוד יהושפט בקהל יהודה: י"ג פרים. דסבר ר"ט
שאלו ב"ד שנגנו בהוראה מתכפרים בפריש ושעירים של השבטים
(ע"י גמ' ד"ה ע"ב ופי"ג (אהבה אהב).

יבין

תפארת ישראל

יבין

במופלא בזקנה, רק כל אחד ואחד מכהנדרין נקרא זקן. כמו מפני
שבמים ושנים זקן [זכמים פ"א מ"ג]. וכו"כ זקן יושב [יומא ד"ה א'].
והוא מלתא קאמר תנא: (לר) בזיני נפשות כתיב ושפטו העדה:
(לח) שידעו ב"ד באסור, ואפ"ה הורו להיתר, אעפ"י שהקהל עשו
בזונג שמטו על הוראתן, אפ"ה ב"ד פטורי, דמויד לאו בר קרבן
הוא: (לו) ר"ל כל יחיד ויחיד שטעה מביא כשבה לו שעירה לחטאת,
(לז) שידעו שטעו הב"ד, וידעו ג"כ שאסור לשמעט בקולם ככה"כ,
ואפ"ה עשו: (לה) הב"ד מבוס דלא תלו הקהל בהוראתן, דהרי ידעו
שטעוין הב"ד ואפ"ה עשו. וכל יחיד ויחיד פטור, דמויד לאו בר
קרבן הוא ומיירי זידע' ככה"ג אין מטה לשמוע לב"ד ועיין בזה
לעיל פי"ו י"א: (לט) הב"ד מביאין משננה פר העלם דבר כל זכור,
האמור בפירוש ויקרא: (מ) ואם הורו לכתור באיכור עבודה ע"י:
(מא) ב"ד מביאין פר לעולה ושעיר לחטאת, האמורים בפירוש שלא
לך: (מב) דס"ל כל שבט ושבת אקרי קהל, ופי"ג נמי דצבור מביאין
הפר, והפר והשעיר ע"י ולא הב"ד:

הורה בהן משיח פרק ב הוריות

ב הורה בפני עצמי... ר"ע מברטנורא

שהוראת כהן משיח לעלמו כהוראת ב"ד... כדפי' הר"ב במ"ג:

בשמן המטחה הורה היתר לעלמו ועשה מעשה בעלמו... בדת שחייבים על זדונו כרת:

שהוראת כהן משיח לעלמו כהוראת ב"ד... כדפי' הר"ב במ"ג: כדפי' הר"ב במ"ג:

שהוראת כהן משיח לעלמו כהוראת ב"ד... כדפי' הר"ב במ"ג: כדפי' הר"ב במ"ג:

שנויי גוססות... פ"ב א שהוראת...

הר"ב סס וכבר כתבתי בסוף פ"ו... דבריו [ע"פ] בשם הרא"ש

מלות (ויקרא ד') ועלם דבר מעיני הקהל... מה שצ"ל לה

הר"ב סס וכבר כתבתי בסוף פ"ו... דבריו [ע"פ] בשם הרא"ש

מלות (ויקרא ד') ועלם דבר מעיני הקהל... מה שצ"ל לה

תיספת רעק"א... פ"ב ב [אח"כ] ברע"ב

לוקוים

ב תו"כ ד ה אין חייבין... וכו' וכו' וכו' וכו'

הר"ב סס וכבר כתבתי בסוף פ"ו... דבריו [ע"פ] בשם הרא"ש

מלות (ויקרא ד') ועלם דבר מעיני הקהל... מה שצ"ל לה

ל"ז. ועל כולן חייבין על שנגתן הטלח. חוץ ממעשה שבתן שאין חייבין על שנגתן הטלח. והן מילה וקרנן פסח. לפי שהן מצות עשה. אע"פ שיש על זדוןן כרת אין חייבין על שנגתן הטלח. דבטלחא כתיב (ויקרא ד') אחת מכל מצות ה' אשר לא תעשינה.

ומגדף. מפני שאין בו מעשה והכחוש אומר בטלחא לעושה בשנגה ילא מגדף שאין בו מעשה. וטומאת מקדש וקדשו אין חייבין על שנגתן חלא קרבן עולה ויורד האמור זויקרא. וכל הנך אין ז"ד מביאין חטאת על שנגתן. ולא המביח. נמלאו כל המנות שב"ד וכהן המביח מביאין עליהן קרבן כלבים וחסה מצות שחייבין על זדוןן כרת ועל שנגתן חטאת קבועה: ד אין חייבין על עשה ועל ל"ת שבמקדש. ז"ד שהורו וטעו בטומאת מקדש וקדשו אין מחויבין להביא קרבן לזכור: על עשה שבמקדש. כגון שנטמא במקדש שמונה לו לנאת בארובה חייב כרת. וב"ד שהורו לו לנאת בארובה אין חייבין קרבן לפי שאין על שנגה זו קרבן חטאת. כלומר יחיד טעמה וסנג זו וילא בארובה אינו חייב חטאת קבועה חלא קרבן עולה ויורד: ולא תעשה שבמקדש. שלא יכנס למקדש בטומאה: ואין מביאין אשם תלוי וכו'. שכל דבר שחייבין על שנגתו חטאת קבועה מביאין על לא הודע שלו אשם תלוי. וטומאת מקדש הואיל ואין חייבין על שנגתו חטאת. אין מביאין על לא הודע שלו אשם תלוי: על עשה שבגדה. היה משמש עם הטעורה והמרה לו נטמאתי עתה בשעת השמים. מזה עליו לפרוש. ולא יפרוש מיד שהייתה הגאה היא לו כביאהו חלא גועף לפרנו בקרקע. וממתין עד שימות האבר ופורש בלא קובי. וזהו עשה שבגדה. ואם שנגו ז"ד בהוראה זו והורו שיפרוש מיד חייבין פר העלם דבר לפי שהיחיד חייב על שנגתו חטאת: ד אין חייבין על שביעת הקול. שהשביעו חברו אם יודע

כרת ושנגתו הטלח. וכן המשיח. ולא בעבודה זרה. עד שיוורו על דבר שזדונו כרת. ושנגתו הטלח: ד אין חייבין על עשה ועל לא תעשה שבמקדש. ואין מביאין אשם תלוי על עשה ועל לא תעשה שבמקדש. אבל חייבין על עשה ועל לא תעשה שבגדה. ומביאין אשם תלוי על עשה ועל לא תעשה שבגדה. איזו היא מצות עשה שבגדה פרוש מן הגדה. ומצות לא תעשה לא חבא אלא הגדה: ד אין חייבין על

חייבין על שזדונו כרת וכו'. פי' הר"ב שכל הכריתות שבחוריה הן שלשים ושש [ומני להו זריס כריתות] ועל כולן חייבין על שנגתן חטאת דכתיב (במדבר ט"ו) תורה אחת יהיה לכם לעושה בשנגה והגשף אשר תעשה ביד רמה וגו' הוקשה כל התורה כולה לע"ז מה להלן ע"ז [כדפי' הר"ב

סוף פ"ק] שחייבין על זדונו כרת ועל שנגתו הטלח. אף כאלן שחייבין על זדונו כרת ועל שנגתו חטאת. וילמד עליון. פי' דמי שנגו דבלזכור. מחמתו. מדכתיב ואם גשפ' וכתיב חורה אחת וגו' גמרא [דף מ']. ומ"ש הר"ב חוץ ממעשה. דטומאת מקדש וקדשו חרתי. טמא הבא למקדש וטמא האוכל קדש: [וכן המשיח וכו'. עיין מ"ש בשמנה ז' בדבור המתחיל אשם ודאי וכו']: ד אין חייבין על עשה וכו'. פירש הר"ב ז"ד שהורו וכן פירש' משום דהקומטות פלוגתא בכוף פרקין בגמ' [דף מ']:

על עשה שבמקדש. פירש הר"ב כגון שנטמא במקדש וכו' כדתנן במשנה ג' פ"ב דשבועות: ואין מביאין אשם תלוי וכו'. כתב הר"ב שכל דבר שחייבין על שנגתו וכו' [עיין זריס מחותין ז'] יליף לה בגמרא דבטלחא קבועה כתיב ואם גשפ' וגו' מכל מצות ה' וגו' ואשם. ובאשם תלוי כתיב נמי מכל מצות ה' וגו' ואשם וכו' הר"ב במשנה ז' פרק ה' דכריתות. ומ"ש הר"ב וטומאת מקדש הואיל ואין חייבין על שנגתו חטאת. ר"ל קבועה. אבל עולה ויורד לא קרינן חטאת סתמא: פרוש מן הגדה. כשנטמא בשעת השמים כדפירש הר"ב. ומשנה ד' פ"ב דשבועות כהבתי מנא יליף לה. ורש"י שפירש בכהן פרוש מן הגדה. כלומר בסמוך לווסתה לא דק דהיה מלחא אחריתא הסם בצרייתא ולא קאי אמתניתין: ומצות לא תעשה לא תבא אל הגדה. פירוש כשנטמאה בשעת השמים. ויליף לה בגמ' פרק ז' דשבועות דף י"ח דכתיב (ויקרא י"ח) ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב. ולא תקרב נמי לא תפרוש הוא דכתיב [ישעיה ס"ה ה'] האומרים קרב אליך אל חגש זי כי קדשתך פירש' לילני סדור היו אומרים טמא. קדשתך. טמאתך. כמו הן יבא אשם בשר קדש. (תנ"ז)

טמא. קדשתך. טמאתך. כמו הן יבא אשם בשר קדש. (תנ"ז) וכן פירש' ולפי מלי דפי' במתני' ללעיל

נכבא עמוד בעלמך אל תגש זי שלא אטמאך שחטה קדוש ואלני וכמו פן הקדש (דגיים כ"ב): ד אין חייבין על עשה שבמקדש. כגון שנטמא במקדש שמונה לו לנאת בארובה חייב כרת. וב"ד שהורו לו לנאת בארובה אין חייבין קרבן לפי שאין על שנגה זו קרבן חטאת. כלומר יחיד טעמה וסנג זו וילא בארובה אינו חייב חטאת קבועה חלא קרבן עולה ויורד: ולא תעשה שבמקדש. שלא יכנס למקדש בטומאה: ואין מביאין אשם תלוי וכו'. שכל דבר שחייבין על שנגתו חטאת קבועה מביאין על לא הודע שלו אשם תלוי. וטומאת מקדש הואיל ואין חייבין על שנגתו חטאת. אין מביאין על לא הודע שלו אשם תלוי: על עשה שבגדה. היה משמש עם הטעורה והמרה לו נטמאתי עתה בשעת השמים. מזה עליו לפרוש. ולא יפרוש מיד שהייתה הגאה היא לו כביאהו חלא גועף לפרנו בקרקע. וממתין עד שימות האבר ופורש בלא קובי. וזהו עשה שבגדה. ואם שנגו ז"ד בהוראה זו והורו שיפרוש מיד חייבין פר העלם דבר לפי שהיחיד חייב על שנגתו חטאת: ד אין חייבין על שביעת הקול. שהשביעו חברו אם יודע

לעיל

לעיל

ובן הששי. ומ"ש ע"ז חלא ד אין חייבין על עשה ועל ל"ת שבמקדש. מ"ש פ"ב שבועות י"ד פ"ב ט"ז פ"ב ט"ז שבועות פ"ח פ"ז ט"ז ואלן מביאין אשם תלוי: מ"ש ט"ז פ"ח פ"ח ד אין חייבין על שביעת קול. מ"ש פ"ב כריתות ז' ט"ז:

שנויי נוסחאות ורא' בע"ז עד שיוורו על דבר. כתי"מ ובמשכיל ולא בע"ז אלא; דל"ז ובע"ז אלא; כתי"מ ולא בע"ז אין חייבין אלא. ד אין חייבין ובע"ז ובכתי"מ ובכתי"מ (ובצורת) ואינו היא. (ובצורת) ל"ת לא תבוא. כתי"מ ליהא; בכל המקומות. אל תבוא. ד אין חייבין. כתי"מ אין חייב.

תוספות חדשים [במשנה ושנגתו חטאת יהיה חייב קדש על שנגתו חטאת ה' היא גופה חטאת היא ומיל דכתי פירוש מס שאלו אחר היה מחויב חטאת על שנגתו חטאת מביאין פר. (ובצורת): ד בתוי"ט ס"ח פרוש מן הגדה כו'. לא דק כו' וביורשני הובא בתוס' אי' כהנה"א היה הוא מ"ע כגדה אחר ר"אין והיה א"ת בני יפראל נממד כו' סמוך לווסתן:

תוספות רעק"א [ואוח יא] בשמנה ואין מביאין חייבי יחידים. אבל [ב"ד ושיח] אף בדבר ששנגתו חטאת קבועה אין מביאים אשם תלוי בדולפי' בפרקין ד"ו מקרא דכתיב גבי א"ת וכפר עליי הבתן על שנגתו אשר שנג מי חטאתו בשנגת טעמא אבל לא בית דין ושיח דחטאת בהעלם דבר עם שנגת טעמה. פירש' ו: עיין בפרקין שמנה ז' :

לקוטים קמי נלשוא דלאל דהא סיין חלא וכתתן כבישא דהך דאין חייבים חלא על העלם וכו' ומה שהמה על הת"ש דלא דייק נמי כהא דגמרא דבני הימס הן דמלי ח"ל למידק כהא דנכתחא דהסתמא בנא טע"ע דשלם כהא הן ובכל חדא מתייבא חתן כהן ולא טע"ע ובכל שנות ובעליות חלא סודר אין חייבים חלא ע"ז וכתי נלה ליהות גמיר הכהא ובכר מטעמא סודר אין חייבים ועל כה הוא דייק התוי"ט וייקו חתמ. כ"ד ואיכא למידק וכו' מיזן כ"ד דכתיב חלימא ליה טפי משום דהו לא חלא כהא כהא דוכתא וכן המשיח ושיח ירישא וכו' והיי"מ למידא דהא וכן

י כ י ת פ א ר ת י ש ר א ל י כ י נ

דינו כשאר איסור כרת: ב) חטאת קבועה. דל"ז חייב כריתות הן [כריס כריתות], ועל סלן חייבים חטאת, חוץ מה' פסח ומילה מדתן עשה, ובחטאת כתיב אשר לא תעשינה. וחוץ ממגדף, מדאין זו מעשה. וחוץ מטומאת מקדש וקדשו, מדחייבין רק חטאת שאינה קבועה, דהיינו קרבן עולה ויורד האמור בפרשת ויקרא, כלקמן. נמלא שאין ז"ד או כה"ג מביאין קרבן רק על ל"א מצות: בא) אין חייבים ז"ד או משיח בקרבנותיהן כשטעו זדיניה בהוראתן: בב) לאסוקי חבוק וגסוק שאין חייבים עליהן חטאת, לפיכך בהורו שמומתין ע"ז (בג פטורים: בג) מדקמי סתמא, משמע דהכא נמי ז"ד או משיח טעמו מיידי, ככל הנך אין חייבין ליעיל ומתני' דלא כ"ע, רק כר"ס דס"ל הכי בסוף פרקן: בדר) היינו טומאת מקדש וקדשו [וש' לקמן פרקן מ"ן]. לא תעשה שבמקדש, היינו כשנטמא כבד, דהסודר לו לנכס למקדש. ועשה שבמקדש, כגון כשנטמא במקדש המזהו לו לנאת בקצרה ואלא בארובה. וכמו כן לענין אכילה קודש. כשנטמא קודש אכילה, היינו ל"ת שבקודש. ובנטמא בשעת אכילה, שגריך לפרוש מהאכילה היינו עשה שבקודש. ובכורו ז"ד באלו להתיר האכור, אף דיחיד מביא עליהן חטאת, אפ"ה אין מביאין קרבן, מדאין יחיד מביא על חסא כזה חטאת קבועה, רק קרבן עולה ויורד:

כה) מי שמסופק לו אם חטא באלו, אינו מביא אשם תלוי, מדאין חייבין על ודאין חטאת קבועה: כו) מפרש ואילן: כז) כשמוספק לו אם חטא בעשה או ל"ת שבגדה, מביא אשם תלוי, דהרי בזדורה מביא חטאת קבועה. וה"ה בכל חייבי חטאת קבועה, רק נקט כהא, מדאין בכל חייבי חטאת עשה ופרוש, דהיינו שבתחלה מותר היה, ובחללע המעשה יהיה חייבו לפרוש עם מעשה, זהו רק בגדה. ואילה"ק הרי שפור משכח"ל בניתר וחמץ בעד וחותה חומן היו מותרים ואח"כ נאסרו. י"ל הסם לא שייך לומר פרוש, דהאכילה או הכליעה כשכבד הוא כפיו חחלת המעשה הוא: כח) כגון שהיה משמש עם הטעורה, ובשעת השמים רגישה, פליעת דם מרחמה וחסרה לו נטמאתי חטאת, נמלא דאם יפרוש ממנה מיד חייב כרת, דיחיתו הגאה היא לו כביאותו, חלא סומך על ידיו ורגליו שלא יהנה מנופה, וממתין כך עד שימות האבר, ואל פורש ח"ע ממנה בלי קשוי. והם שנגו ז"ד או משיח והורו שמומת לפרוש מיד, הרי טעו בעשה שבגדה, שמתו עשה היא, שיעשה מעשה כשיפרוש, באופן הנ"ל, כלעיל: כט) דהיינו בהורו ז"ד או משיח שמומת לבוא על חשמו סומך לוססה. ואחר שבעל כך, נמלא דם על עד שלו שקנה זו אחר השמים, דע"ז טוע שפירסה נה בשעת השמים, הרי טעו

והנשיא כיוצא בהם כירומם
שם מ"י כהנים כפי"ה וכו' וכו'
שם שמואל ק"ל דן ולא דנין
אחרו כהנים וכו' וכו' וכו'
פי"ב מ"י כהנים כפי"ה וכו' וכו'
ס"ה מ"י כהנים כפי"ה וכו' וכו'
שבתורה כפי"ה כפי"ה וכו' וכו'
פי"ה כפי"ה כפי"ה כפי"ה וכו' וכו'

כב"ד ולא במשיח משום דר' עקיבא פליג בסוף פירקין. ה"ג לא
ה"ל לפרש אלא כב"ד דכסולן פליג: על שמיעת הקול וכו'. ועל
טומאת מקדש וקדשיו. ודנין הוא דלא אצטו למחני דהא הני
לעיל אין חייבין על עשה ועל לא"ת שבמקדש. וטעמא משום
דהוה בעולה ויורד. וה"ה על שמיעת
קול ועל צטוי שפתיים דכ"ד פטור. והא
דקתני הכא משום דצטוי אפלוני רבי
יוסי הגלילי ורבי עקיבא. רש"י:

שנויי נוסהארות
הקורבן במשכב"ב קול.
והנשיא כיוצא בו"ב. כתיב
והנשיא והמשיח ועל"ה
הו"י. משמיעת הקול.
נמוס"י. קול. וכו'.
פסיר וכא פטירין אותו.
כ"ד ודפו"י וכתיב
ומשכב"ב בכל הפוסקים
הטעם ליתא וחסויהו כ"ד
פס"מ עפי"ה רש"י ועי'
בהן עפ"י. וכו' כל המצות.
מכש"כ מכות.

יודע לו עדות ולא העיד לו. כדכתיב (ויקרא ה') ונפש כי
תחטא ושמעה קול אלה והוא עד וגו': ועל ביטוי שפתיים.
שבושה שלא אוכל ולא כלל. או שאוכל ולא כלל. וכן אכלתי ולא
אכל. לא אכלתי ולא כלל: ועל טומאת מקדש וקדשיו. הכנסם
למקדש בטומאה. או שאכל קדש.
הם שנגזר בהוראה צ"ל מכל אלו אין
חייבין קרבן. לא כ"ד ולא המביח.
לפי שאין הימודים חייבין על שנגזר
חטאת קבועה: והנשיא כיוצא בהם.
מלך שנגזר באחד מכל אלו. אינו
מביח שיעור ופטור משום קרבן דבכל
הקך כתיב והם לא הגיעו ידו והם
לא השיג ידו. מי שזכאים לידו עניות. ילא מלך וכ"ג שאין צ"ל לידו
עניות: ר' עקיבא אימר הנשיא חייב. דכנשיא כתיב (שם ד') וכפר
עליו הכהן מהטמאו. ובקרבן עולה ויורד האמור שבמיעת קול.
ובצטוי שפתיים. ובטומאת מקדש. כתיב (שם ה') וכפר עליו
הכהן מהטמאו. ללמדך שנשיא חייב בהן. והוא דכסן מביח
פטור מקרבן האמור שבמיעת קול ובצטוי שפתיים וטומאת מקדש.
לדברי רבי עקיבא הוא משום דכתיב (שם ו') זה קרבן אהרן
ובניו וגו' עשיריה האופה. זה מיישט הוא לומר עשירות האופה
של מנחת חבתיו. זה חובה לכהן המשיח. ואין עשיריה האופה
בא לו חובה: למעוטי עשירות האופה האמור שבמיעת קול וכו'
שאין הכהן המשיח מביח אותו. וכיון שמישטו הכהן משיחית
האופה. נתמעט נמי משתי תורים. ומכל קרבן האמור בענין.
דכתיב בסוף אותה פרשה וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר
חטא מאחת מאלה. מהכפר באחת מאלה מהכפר בצולן ושאין
מהכפר באחת מאלה אין מהכפר בצולן. ואין הלכה כרבי עקיבא
ולא כרבי יוסי אלא כהן משיח ונשיא חייבין קרבן עולה ויורד על
שמיעת קול ועל צטוי שפתיים ועל טומאת מקדש כדמוכח לקמן
במנחתין. והא דתינין אין חייבין על שמיעת הקול וכו'. דמבמע
לא

שמיעת הקול. ועל צטוי שפתיים. ועל
טומאת מקדש וקדשיו. והנשיא כיוצא
בהם. דברי רבי יוסי הגלילי. רבי עקיבא
אומר הנשיא חייב בכלול. הו"י משמיעת
הקול. שהמלך לא דן ולא דנין אותו. לא
מעיד ולא מעידין אותו: ו כל המצות

וקן המשיח דכתב ק"ל
נמי עלה וכו' וכו' וכו'
נמשך אחר שנושו לעיל
דיבוי הוא אפי' למסק
אדעיקו דוק המשיח דכנשיא
השנייה קפי ג"כ על ולא
בע"ז דכנשיא ראשונה ואין
זה דרך אפי' לדברי רבינו
כ"ם במאמר התנ"ח והם
היא כך דעו לא ה"ל
למיתו וכן המשיח במתע
כ"כ ראשונה אלא אפי'
שאתר ולא כנשיא וכו' ה"ה
ה"ל לומר וכן המשיח
וזהו קפי שטר אפלוני
מינו דהוא כנשיא חייב
קיימת הקיימת כדקיימת
קיימת ולא יועצא מ"י
הו"י כה"ה: במשנה וכן
המשיח נקט ק"ל שג"כ במשיח
בכלול בני ליתא דא"ל
דלית ביה חומרת אפי'
ד"ע ומה"י י"ל דה"ה
כוחיה דהא ס"ס מה"י
אמרי' שיהא ר"מ אפי'
ד"ע ומה"י דתיב פי
על עומת מקדש וקדשיו
הוא"ל ככ"ד כדליתא כנשיא
וכנשיא רש"י י"ל כהנחתין
לקמן אפי' הכי כה"ה משה
(שם) וכו' וכו' וכו'
ד במשנה מביאין בכל
שאר הקרבנות קצת חייבין
משום דבי מיתו הקרבן
מהכפר לו לנמי אכל הכהן
גבי אש עליו שאינו אכל
לבן עליו מן הטוב כל
זמן שלא ידע ולפי מהידע
ליה חייב להביא קרבנו
משי' לא הו"י ביה ליתא
דמייובא אלא אין מביאין
וע"ז דלעיל דמיתו במשיח
וכ"כ פי' דהו"י כה"ה משה
דחייבובא שפי גביהו
דלמס גמלא שיתא ולפי'
כה"ה שיהא אפי' טעמו ומתי
אין מביאין להודיע דהיינו
מייובא כה"ה רש"י (שם):
הוי"ה ד"ה פרוש וכו'
דזהו מילתא וכו'. עו"ה
מיה הו"י לסק' דהא
וסתא דרענן וא"כ כנשי'
היה דלמס סמוך לוסתא
אסמכתא בעלמא ומדכ"י

לדעת ר' יוסי פטור וכו'. והנשיא כיוצא
בהם. דברי רבי יוסי הגלילי. רבי עקיבא
אומר הנשיא חייב בכלול. הו"י משמיעת
הקול. שהמלך לא דן ולא דנין אותו. לא
מעיד ולא מעידין אותו: ו כל המצות
וקן המשיח דכתב ק"ל
נמי עלה וכו' וכו' וכו'
נמשך אחר שנושו לעיל
דיבוי הוא אפי' למסק
אדעיקו דוק המשיח דכנשיא
השנייה קפי ג"כ על ולא
בע"ז דכנשיא ראשונה ואין
זה דרך אפי' לדברי רבינו
כ"ם במאמר התנ"ח והם
היא כך דעו לא ה"ל
למיתו וכן המשיח במתע
כ"כ ראשונה אלא אפי'
שאתר ולא כנשיא וכו' ה"ה
ה"ל לומר וכן המשיח
וזהו קפי שטר אפלוני
מינו דהוא כנשיא חייב
קיימת הקיימת כדקיימת
קיימת ולא יועצא מ"י
הו"י כה"ה: במשנה וכן
המשיח נקט ק"ל שג"כ במשיח
בכלול בני ליתא דא"ל
דלית ביה חומרת אפי'
ד"ע ומה"י י"ל דה"ה
כוחיה דהא ס"ס מה"י
אמרי' שיהא ר"מ אפי'
ד"ע ומה"י דתיב פי
על עומת מקדש וקדשיו
הוא"ל ככ"ד כדליתא כנשיא
וכנשיא רש"י י"ל כהנחתין
לקמן אפי' הכי כה"ה משה
(שם) וכו' וכו' וכו'
ד במשנה מביאין בכל
שאר הקרבנות קצת חייבין
משום דבי מיתו הקרבן
מהכפר לו לנמי אכל הכהן
גבי אש עליו שאינו אכל
לבן עליו מן הטוב כל
זמן שלא ידע ולפי מהידע
ליה חייב להביא קרבנו
משי' לא הו"י ביה ליתא
דמייובא אלא אין מביאין
וע"ז דלעיל דמיתו במשיח
וכ"כ פי' דהו"י כה"ה משה
דחייבובא שפי גביהו
דלמס גמלא שיתא ולפי'
כה"ה שיהא אפי' טעמו ומתי
אין מביאין להודיע דהיינו
מייובא כה"ה רש"י (שם):
הוי"ה ד"ה פרוש וכו'
דזהו מילתא וכו'. עו"ה
מיה הו"י לסק' דהא
וסתא דרענן וא"כ כנשי'
היה דלמס סמוך לוסתא
אסמכתא בעלמא ומדכ"י

לקוטים

וקן המשיח דכתב ק"ל
נמי עלה וכו' וכו' וכו'
נמשך אחר שנושו לעיל
דיבוי הוא אפי' למסק
אדעיקו דוק המשיח דכנשיא
השנייה קפי ג"כ על ולא
בע"ז דכנשיא ראשונה ואין
זה דרך אפי' לדברי רבינו
כ"ם במאמר התנ"ח והם
היא כך דעו לא ה"ל
למיתו וכן המשיח במתע
כ"כ ראשונה אלא אפי'
שאתר ולא כנשיא וכו' ה"ה
ה"ל לומר וכן המשיח
וזהו קפי שטר אפלוני
מינו דהוא כנשיא חייב
קיימת הקיימת כדקיימת
קיימת ולא יועצא מ"י
הו"י כה"ה: במשנה וכן
המשיח נקט ק"ל שג"כ במשיח
בכלול בני ליתא דא"ל
דלית ביה חומרת אפי'
ד"ע ומה"י י"ל דה"ה
כוחיה דהא ס"ס מה"י
אמרי' שיהא ר"מ אפי'
ד"ע ומה"י דתיב פי
על עומת מקדש וקדשיו
הוא"ל ככ"ד כדליתא כנשיא
וכנשיא רש"י י"ל כהנחתין
לקמן אפי' הכי כה"ה משה
(שם) וכו' וכו' וכו'
ד במשנה מביאין בכל
שאר הקרבנות קצת חייבין
משום דבי מיתו הקרבן
מהכפר לו לנמי אכל הכהן
גבי אש עליו שאינו אכל
לבן עליו מן הטוב כל
זמן שלא ידע ולפי מהידע
ליה חייב להביא קרבנו
משי' לא הו"י ביה ליתא
דמייובא אלא אין מביאין
וע"ז דלעיל דמיתו במשיח
וכ"כ פי' דהו"י כה"ה משה
דחייבובא שפי גביהו
דלמס גמלא שיתא ולפי'
כה"ה שיהא אפי' טעמו ומתי
אין מביאין להודיע דהיינו
מייובא כה"ה רש"י (שם):
הוי"ה ד"ה פרוש וכו'
דזהו מילתא וכו'. עו"ה
מיה הו"י לסק' דהא
וסתא דרענן וא"כ כנשי'
היה דלמס סמוך לוסתא
אסמכתא בעלמא ומדכ"י

י בין תפארת ישראל י בין

דכ"ה במזיד לא לקי, מדהו"ל לאו שאין בו מעשה, אפי"ה בשוגג
חייב קרבן. וכ"כ בשאלתו ולא אכלתי, דהרי אפילו מלקות חייב,
וכ"כ קרבן, דבשעה שאלה שבושה מפיו יאלה לסקר [בשטות דכ"ה].
ובכולן צהירו צ"ד שמוחר לעבור על שבושתו, ועשו רוב הקהל כן,
פטורים הב"ד מקרבן: (לב) צהירו צ"ה שלם נעמא ארי, מותר
לכנס למקדש, או צהירו צהנעמא מותר לאכל קודש [וא"כ בשעה
לעיל פי"ה כ"ד] ועשו רוב הצבור על פיהן: (לג) דמלך שנגזר בכל
חובבי כרת, מביא שעיר לחטאת, אפילו הוא ממלכי ישראל, שאינו
מזרע בית דוד [מיהו מלך, א"כ שיהי עשיתו על סמך הוראתו, שאין
נגזרו מעיו כהוראתו כמש"ל]. והא שנגזר המלך צהלו ה"ל, כטור מכל
קרבן, משום דכל ה"ל בני קרבן עולה ויורד הם, ולא שייך במלך
עולה ויורד. וכמו כן משיח פטור צהלו צהורה ועשה כהוראתו,
מדליתו בקרבן עולה ויורד, דהרי הכה"ג לריך שיהיה עשיר [כאוריות
ד"ע]: (לד) דרבייה קרא: (לה) ואפי"ה דדוקא מלכי ישראל אין
מעידין, אכל מלכי בית דוד מעידין [כרמזים פי"ב משדות]. הי"ט

גם כגא תעשה שבגדה, שמלות ל"ת היא מלבוש על אשה סמוך
לוסתה. והא פירש ממנה או בקצוי אבר חייב הבעל צ' חטאות,
אחת על כניסתה ואחת על יולתו. ודוקא צבא עליה בשעת וסתה,
אכל שלא בשעת וסתה, אפילו כמאל דם על עד שלו פטור לגמרי,
דאטם הוא. אכל באמרה לו בשעת תשמיש נסתה, ופירש ממנה
בשוגג בקצוי אבר, אפילו היה שלא בשעת וסתה, חייב העלאת א'
דכ"כ פ' פרישתו לא הוה צהונם [פי' שטות ד"ה א']. וכל גזנא
היא פטורה, דקרקע עולם היא. [וג"ל דר"ל למה שהכנית בהולאת
האבר היא קרקע עולם. מדלא עשה מעשה, דהל"כ הרי שוין אשה
ואיש לעונש ולהעלאת [כדכיתוב פי"ב מ"ד]. ולא הזכיר קרקע עולם רק
שא"ל ליהרג כשיבעלה צהונם [כמוס' פי"ג ד"ה א' ד"ה מהק"י]. וכל
מקום שחייב חטאת, לדין לריך כפרה להתענות מ' יום, ואפילו
אין קרובין [י"ד ק"ה]: (ל) כשהורו סכה שביעו צהירו שכסודע לו
העדות שגידי לו, ואמרו ששע"ג שידע א"ל להגיד: (לא) שכשנשבע
שלא אוכל ולא כלל, חייב קרבן. ואפילו כשנשבע שאוכל ולא כלל, אפי"ה
* ע"י ג"כ מ"ה מ"ה חו"ד ס"י פ"ה [הכנה ליתו]

